Nummer VN2024-006250
Directie rve participatie

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders B&W

Voordracht voor de College vergadering van 14 mei 2024

Portefeuille Armoedebestrijding en Schuldhulpverlening (11)

Agendapunt B22

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met het verstrekken van twee incidentele subsidies voor uitvoering van het maatwerkbudget en drie incidentele subsidies ten behoeve van stichtingen die als steungroep fungeren voor gedupeerden van het kinderopvangtoeslagschandaal.

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Kennis te nemen van het wijzigen van de uitgifte van het maatwerkbudget aan toeslagenouders per 1 april 2024. Een nieuwe inrichting is nodig omdat het Fonds Bijzondere Noden Amsterdam heeft aangegeven te stoppen met hun rol hierin, omdat dit niet goed meer bij de doelstellingen van de stichting past;

2. In te stemmen met het met terugwerkende kracht verstrekken van een incidentele subsidie ter hoogte van €4.200.000,00 aan Stichting Combiwel Buurtteams voor de periode van 1 april 2024 tot en met 30 juni 2024 en met het verlenen van een incidentele subsidie ter hoogte van €9.250.014,00 aan Stichting Maatwerkbudgetten Toeslagen Amsterdam voor de periode van 1 juli 2024 tot en met 31 december 2024 voor de uitvoering van het maatwerkbudget voor gedupeerden van het kinderopvangtoeslagschandaal;

3. In te stemmen met het verstrekken van incidentele subsidies ter hoogte van €84.400,00 aan Stichting Kids van Amsterdam, €529.630,00 aan Stichting Back to Basic, en €294.941,00 aan Stichting Miracles, die alle drie initiatieven ontplooien voor Amsterdamse gedupeerde jongeren van het toeslagenschandaal.

Kernboodschap

De gemeente voert in opdracht van het rijk de brede ondersteuning voor gedupeerden van het toeslagenschandaal uit. Ook het maatwerkbudget, beschikbaar voor vergoeding van bijzondere of urgente kosten waar geen voorliggende voorzieningen voor zijn, maakt hier onderdeel van uit. Het college verstrekt incidentele subsidies van €4.200.000,00 aan Stichting Combiwel Buurtteams en van €9.250.014,00 aan Stichting Maatwerkbudgetten Toeslagen Amsterdam voor uitvoering van dit maatwerkbudget. Het college verleent tevens drie incidentele subsidies ter hoogte van €84.400,00, €529.630,00 en €294.941,00 aan stichtingen die initiatieven ontplooien als steungroep voor Amsterdamse gedupeerde jongeren.

Bestuurlijke achtergrond

Vanaf de start van de brede ondersteuning voor gedupeerden van het kinderopvangtoeslagenschandaal in juni 2021 tot en met maart 2024 heeft het Amsterdams college in totaal voor ruim € 16 miljoen aan subsidies verstrekt aan FBNA voor het uitvoeren van het maatwerkbudget voor gedupeerden. De drie meest recente collegebesluiten dateren van 6 juni 2023 (ruim €2.5 miljoen), 19 september 2023 (€5 miljoen), en 12 december 2023 (€4 miljoen).

De eerste vijf steungroepen die initiatieven ontplooiden voor gedupeerde ouders zijn in 2023 van start gegaan. Het college heeft op 14 november 2023 aan vijf bijbehorende

stichtingen subsidies verleend voor in totaal ruim €6 ton en op 12 december nogmaals voor in totaal ruim €1,8 miljoen.

Bestuurlijke prioriteit

De ondersteuning van de gedupeerden van het toeslagenschandaal is een belangrijke prioriteit van het college.

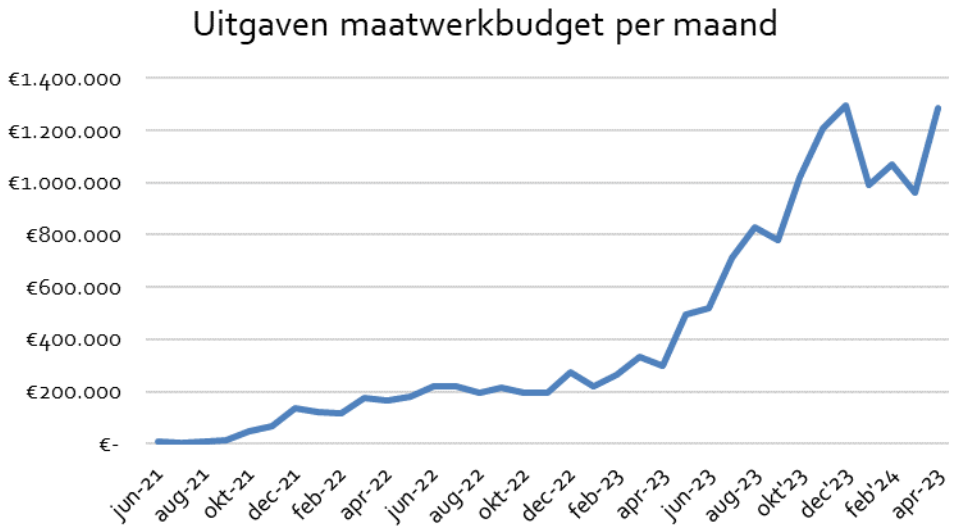
Wettelijke grondslag

- Algemene Wet Bestuursrecht artikel 4:23 lid 3 onder d. subsidieverlening in incidentele gevallen, mits de subsidie voor ten hoogste vier jaren wordt verstrekt;
- Algemene Subsidieverordening Amsterdam 2023 artikel 1 sub e = eenmalige subsidie voor ten hoogste vier jaar;
- Gemeentewet, artikel 160, lid 1a, het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren, voor zover niet bij of krachtens de wet de raad of de burgemeester hiermee is belast.

Onderbouwing besluit

Ad1. Kennis te nemen van het wijzigen van de uitgifte van het maatwerkbudget aan toeslagenouders per 1 april 2024. Een nieuwe inrichting is nodig omdat het Fonds Bijzondere Noden Amsterdam heeft aangegeven dat zij willen stoppen met hun rol hierin, omdat dit niet goed meer bij de doelstellingen van de stichting past.

Gemeentes voeren in opdracht van het rijk de brede ondersteuning voor gedupeerden van het toeslagenschandaal uit op de gebieden wonen, financiën, gezin, zorg en werk. Dit is hulp die aanvullend is op de financiële compensatie van de onterechte terugvorderingen door het rijk. Uitgangspunt van de brede ondersteuning is het ondersteunen bij een nieuwe start. Centraal staat het individuele plan van aanpak van een ouder, waar alle soorten ondersteuning in worden opgenomen. De hulp is dus altijd maatwerk. Het kan zijn dat materiële ondersteuning nodig is om de doelen gericht op een nieuwe start te behalen. Deze materiële ondersteuning gaat via het maatwerkbudget voor gedupeerden. Tot 1 april 2024 werkte de gemeente Amsterdam hiervoor samen met het Fonds Bijzondere Noden (FBNA), waarbij de gemeente subsidie verstrekte aan FBNA en FBNA de afhandeling verzorgde. FBNA huurde hiervoor Uitvoering Maatwerk B.V. in die een methodiek beschikbaar stelt om de maatwerkaanvragen in natura toe te kunnen kennen. Uitvoering Maatwerk B.V. rapporteerde nauwkeurig over uitgaven van het maatwerkbudget ten behoeve van inzicht en verantwoording. Hieronder zijn de uitgaven per maand inzichtelijk gemaakt.

In totaal is er in het kader van de Amsterdamse brede ondersteuning ruim € 13.5 miljoen uitgegeven met ongeveer €1 miljoen per maand sinds oktober 2023. Deze maatwerkbudgetuitgaven zijn de laatste tijd dus sterk opgelopen, maar laten in de laatste maanden een stabilisatie zien van rond de €1 miljoen per maand.

In 2023 heeft FBNA aangegeven op termijn te willen stoppen met deze opdracht. De belangrijkste reden is dat het niet meer past bij de doelstellingen van de stichting, namelijk inspringen bij acute noden. Ook geldt dat de verstrekte budgetten aan toeslagenouders vele malen hoger zijn dan andere doorbraak- en minimaatwerkbudgetten.

Ad2. In te stemmen met het met terugwerkende kracht verstrekken van een incidentele subsidie ter hoogte van €4.200.000,00 aan Stichting Combiwel Buurtteams voor de periode van 1 april 2024 tot en met 30 juni 2024 en met het verlenen van een incidentele subsidie ter hoogte van €9.250.014,00 aan Stichting Maatwerkbudgetten Toeslagen Amsterdam voor de periode van 1 juli 2024 tot en met 31 december 2024 voor de uitvoering van het maatwerkbudget voor gedupeerden van het kinderopvangtoeslagschandaal.

Vanwege het aflopen van de opdracht aan FBNA is de afgelopen tijd onderzocht hoe het maatwerkbudget opnieuw ingericht kan worden. Daarbij was het uitgangspunt om de huidige succesvolle werkwijze zoveel mogelijk te handhaven. De conclusie is dat dit het beste kan via Stichting Combiwel Buurtteams (1 april 2024 - 30 juni 2024) en na deze periode via Stichting Maatwerkbudgetten Toeslagen Amsterdam (1 juli 2024 - 31 december 2024). Stichting Combiwel Buurtteams heeft voor deze opdracht een aparte stichting opgericht (Stichting Maatwerkbudgetten Toeslagen Amsterdam), maar deze zal pas vanaf 1 juli 2024 operationeel zijn. Daardoor worden de middelen tot die tijd overgemaakt aan de overkoepelende stichting Combiwel Buurtteams.

De subsidie voor Stichting Combiwel Buurtteams voor de periode 1 april 2024 – 30 juni 2024 bedraagt €4,2 miljoen, gebaseerd op €1,4 miljoen per maand. Van dit bedrag is €2.4 miljoen al overgemaakt via drie betaalopdrachten ter hoogte van €800.000 om de dienstverlening en hulp richting gedupeerden te continueren. De subsidie voor Stichting Maatwerkbudgetten Toeslagen Amsterdam voor de periode 1 juli 2024 – 31 december 2024 bedraagt €9.250.014,00, tevens gebaseerd op €1,4 miljoen per maand plus uitvoeringskosten ter hoogte van €850.014,00. Deze ruim ingeschatte uitvoeringskosten beslaan zowel de uitvoeringskosten van Stichting Maatwerkbudgetten Toeslagen Amsterdam als van Uitvoering Maatwerk B.V. Verhoudingsgewijs vallen deze ten opzichte van FBNA hoger uit omdat er extra fte wordt ingezet vanwege de fors gestegen uitgaven per maand.

Door FBNA te vervangen door Combiwel verandert er niets aan de huidige uitvoering, aangezien ook Uitvoering Maatwerk B.V. in deze constructie werkzaam blijft. Stichting Uitvoering Maatwerk B.V. stelt de methodiek beschikbaar om maatwerkaanvragen in natura toe te kennen. Hierbij wordt er dus geen geld overgemaakt naar ouders, maar in plaats daarvan worden de producten en diensten, zoals een koelkast of een tandartsbehandeling, direct voor de ouder betaald via digitale betalingen. Ook kan een pinpas met een gelimiteerd bedrag uitgegeven worden, waar een gedupeerde aankopen in de winkel mee kan doen. De uitbetaling in natura zorgt ervoor dat doelbinding duidelijk is en ouders geen bewijslast hebben.

De subsidies zullen dus door de gemeente uitgekeerd worden aan Stichting Combiwel Buurtteams (tot 1 juli 2024) en aan Stichting Maatwerkbudgetten Toeslagen Amsterdam (na 1 juli 2024). Tot aan 1 juli wordt het geld door Stichting Combiwel Buurtteams doorgezet naar de derdengeldrekening van Uitvoering Maatwerk B.V. van waaruit verspreiding richting de 7 buurtteamorganisaties (bto's) plaatsvindt zodat de methodiek beschikbaar blijft om maatwerkaanvragen door alle buurtteams in de stad in natura toe te laten kennen. Uitvoering Maatwerk B.V. rapporteert periodiek over de geldstromen richting de bto's. Vanaf 1 juli 2024 zal Uitvoering Maatwerk B.V. nog wel de methodiek blijven leveren, maar zal er vanuit één van de stichtingen geen geldstroom plaatsvinden richting Uitvoering Maatwerk B.V.

In 2024 loopt een aantal trajecten waarbij we (samen met ouders in de vorm van co-creatie) naar de uitvoering van de brede ondersteuning gaan kijken. Hier zal de materiële ondersteuning ook aan bod komen. Het is niet passend om op dit moment vanuit de gemeente een andere werkwijze in te richten. Wel kan het zijn dat deze sessies ertoe leiden dat de werkwijze op een later moment wordt aangepast. Maar op dit moment is het uitgangspunt om slechts 'aan de achterkant' de inrichting te wijzigen en de uitvoering voor hulpverlening en ouders niet te veranderen.

In het geval deze stichtingen na de termijn waarvoor deze subsidies gelden (2024) budget overhouden dan worden de subsidies, volgens afspraak met beide stichtingen, lager vastgesteld en betalen zij het niet uitgegeven bedrag terug. De subsidie aan Stichting Maatwerkbudgetten Toeslagen Amsterdam zal per kwartaal uitbetaald worden (1 juli – 31 september; 1 oktober – 31 december). Naar alle waarschijnlijkheid zal er aan het eind van dit jaar een nieuwe subsidie voor 2025 nodig zijn voor uitvoering van het maatwerkbudget

voor gedupeerden, aangezien de ex-toeslagpartners, de nabestaanden en voor een groot gedeelte de kinderen van erkend gedupeerden nog zullen volgen.

Ad 3. In te stemmen met het verstrekken van incidentele subsidies ter hoogte van €84.400,00 aan Stichting Kids van Amsterdam, €529.630,00 aan Stichting Back to Basic, en €294.941,00 aan Stichting Miracles, die alle drie initiatieven ontplooien voor Amsterdamse gedupeerde jongeren van het toeslagenschandaal.

In 2023 heeft het college, als onderdeel van de brede ondersteuning, de totstandkoming van steungroepen van gedupeerde ouders en lotgenotencontact binnen en buiten de gemeente bemoedigd. De regie ligt hierin zoveel mogelijk bij de ouders en de gemeente faciliteert waar nodig. De eerste vijf initiatieven van gedupeerde ouders zijn in 2023 van start gegaan en zij zetten hun activiteiten in 2024 voort. Hun aanbod beslaat een variatie aan activiteiten die ouders zelf bedacht en ontwikkeld hebben, waaronder: lotgenotengesprekken, bewegingsactiviteiten, hulp bij administratie, re-integratie-activiteiten, computerlessen, verwijzen naar (psychische) eerstelijns zorg, en het maken van een documentaire. Voor alle initiatieven geldt dat zij gedupeerden doorverwijzen naar het buurtteam indien dit passend is. In 2024 zullen er nieuwe steungroepen starten die initiatieven ontplooien als steungroepen voor gedupeerde jongeren in het toeslagenschandaal.

Naam Stichting	**Naam initiatief**	**Activiteiten**	**Aanvraag 2024**
Kids van Amsterdam	Growth	Dans, muziek, theater en kunst worden ingezet als middel voor talentontwikkeling en maatschappelijke vorming van kinderen en jongeren van 4 – 18 jaar. Ondersteuning wordt geboden door ouders, vrijwilligers en professionals.	€ 84.400,00
Back to Basic	Back to Basic	Jongeren (12 t/m 27 jaar) stimuleren en begeleiden om een betere versie van zichzelf te worden. Met de juiste professionele begeleiding wordt een 12-maanden durend programma aangeboden om een re-boost aan hun leven te geven. De begeleiders zijn voor een groot deel zelf gedupeerd.	€484.630,00

Back to Basic	Kwaku	Een kraam tijdens Kwaku (13 juli - 4 augustus 2024) om meer bekendheid te geven aan de steungroepen en hun activiteiten. De aanvraag is gedaan door Back to Basic de uitvoering zal in gezamenlijkheid met de andere initiatieven gebeuren.	€ 45.000,00
Miracles	Miracles Academy 13-17	Voor tieners (13 t/m 17 jaar) om persoonlijke groei en talentontwikkeling te stimuleren. Het programma is ontworpen om tieners te ondersteunen bij het overwinnen van hun obstakels en hen te helpen hun volledige potentieel te benutten. Met als einddoel: 1) zelfvertrouwen, 2) een toekomstperspectief m.b.t. opleiding & carrière en 3) een bijbaan.	€129.333,00
Miracles	Miracles Academy 18-23	Voor jongvolwassenen (18 t/m 27 jaar) om hen te ondersteunen bij persoonlijke groei en talentontwikkeling, met als einddoel: 1) zelfvertrouwen, 2) een toekomstperspectief m.b.t. opleiding & carrière en 3) een (bij)baan (en/ of studie). Voor nu ligt de focus op muziek, maar in de toekomst zullen er meer onderdelen, zoals film, podcast en beauty aan worden toegevoegd.	€165.608,00

Vanuit de gemeente (afdeling Armoedebestrijding) worden initiatiefnemers van steungroepen begeleid. Er is met alle stichtingen veelvuldig overleg over hun plan en de professionele borging daarvan, die nodig is om verantwoord subsidie te verstrekken. Ieder initiatief heeft een plan van aanpak opgesteld. De afdeling Armoedebestrijding heeft bij het beoordelen van de plannen, naast de inhoud van de activiteiten, rekening gehouden met het realisme en de uitvoeringskracht om deze activiteiten uit te voeren en verantwoord te begroten. Dit heeft er bijvoorbeeld toe geleid dat een aantal ouders samen is gaan werken om voldoende professionaliteit in huis te halen om de randvoorwaarden te borgen. De ondersteuning vanuit de afdeling Armoedebestrijding blijft gedurende de looptijd van deze subsidies doorlopen. De reguliere subsidievoorwaarden vanuit de gemeente zijn van kracht, waarbij voor deze doelgroep geldt dat de initiatiefnemers samen met de Baanbrekers van de gemeente een verantwoordingstool ontwikkeld hebben. Dat proces is zorgvuldig uitgevoerd omdat de termen 'subsidievoorwaarden', 'verantwoording' en 'terugvorderen' zeer beladen zijn. De spanningen die daaruit voortkomen neemt de gemeente weg door periodiek met de steungroepen naar de behaalde resultaten te kijken en verwachtingen

indien nodig bij te stellen. De gemeente ondersteunt de steungroepen om hun doelen en activiteiten te laten behalen, bv. door het organiseren van netwerkbijeenkomsten waarbij de steungroepen hun activiteiten presenteren aan de professionals van de buurtteams en de gemeente. Met de reeds verstrekte subsidies aan steungroepen, waar emotioneel herstel een belangrijke rol speelt, zijn er positieve resultaten te melden.

Participatie

N.V.T.

Financiële onderbouwing

Tabel 2: Financiële consequenties van de beslispunten

BATEN						
	Product	I/S	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021		I	€ 13.450.014,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021		I	€ 908.971,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Totaal			**€ 14.358.985,00**	**€ 0,00**	**€ 0,00**	**€ 0,00**

LASTEN						
	Product	I/S	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
7.3 armoedebestrijding		I	€ 908.971,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
7.3 armoedebestrijding		I	€ 13.450.014,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Totaal			**€ 14.358.985,00**	**€ 0,00**	**€ 0,00**	**€ 0,00**

I=Incidenteel
S=Structureel

Consequenties gedekt? Ja

Overige toelichting

Deze incidentele subsidies ten behoeve van gedupeerden van het toeslagenschandaal worden gedekt vanuit Rijksmiddelen, middels een specifieke uitkering (SPUK) op grond van de Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021. De gemeente kan de volledige kosten van deze subsidies declareren bij het rijk.

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn reeds geraamd in de begroting (100% dekking).

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente

n.v.t.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2024-026123	Advies (pdf)
AD2024-026120	College van B&W Voordracht (pdf)

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Informatie niet beschikbaar

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten